

Posudek na diplomovou práci Veroniky Kundelové

Svěřenské nástupnictví

(57 stran, připojen je seznam zdrojů)

Autorka předložila diplomovou práci zpracovanou na aktuální téma; institut svěřenského nástupnictví je v českém právním prostředí nový, zatím v právní praxi spíše neznámý, a proto nezakotvený. Autorka seznamuje čtenáře s jeho postupným vývojem a reflexí v právním řádu počínaje právem římským. Jeho základní cíl institutu -opakovaně v práci akcentovaný- spatřuje v mezigeneračním transferu majetku, jehož cílem je právě uchování rodinného majetku.

Historické výklady o právní úpravě zkoumaného institutu ve středověku, a zvláště pak po nabytí účinnosti obecného zákoníku občanského jsou podány v odpovídající relaci, hutným, srozumitelným způsobem, který umožňuje lepší pochopení historických i společenských důvodů jeho založení. Porovnání svěřenského nástupnictví a nedílu považují za velmi zdařilé, stejně jako odlišnosti autorkou popsané mezi svěřenským náhradnictvím a rodinným svěřenstvím na s. 14.

Zajímavý je i názor na s. 15, kde autorka vymezuje svěřenské náhradnictví oproti odúmrti. Na str. 17 postrádám odkaz na odbornou literaturu, které se autorka dovolává při konfrontaci s rozhodnutím Městského soudu v Praze v souvislosti s výkladem § 859 odst. 2 obč.z. č./1964 Sb. Autorka na několika místech práce uvádí, že předmětem fideikomisární substituce v obecném občanském zákoníku mohla být pouze celá pozůstalost nebo její část, nikoliv určitá zůstavitelova věc, která je předmětem odkazu. Platí uvedené i podle dnes účinné úpravy (lze zřídit svěřenské nástupnictví např. k mimořádně cennému obrazu, který tvoří základ rodinného majetku)?

Za velmi zdařilou považuji tu část práce, ve které autorka rozebírá výhody a nevýhody svěřenského nástupnictví. Výklad svědčí o kreativité autorky a o její dobré představivosti. Nelze však souhlasit s větou (s.22) : „Další z výhod je zřizování svěřenského nástupnictví, pokud jsou zůstavitelovi potomci mentálně postiženi a nemohou tak majetek po něm nabýt. Tento institut se používá, pokud rodiče zemřou, mají jen potomky, kteří jsou mentálně postiženi a nemají dědickou způsobilost“. K této formulaci necht' se autorka podrobněji vyjádří v rámci obhajoby.

Zařazení základních pojmů a souvisejících institutů (s.25-31) působí anorganicky místy až rušivě. Navazující výklad však svým zpracováním, hloubkou a přesvědčivostí tento nedostatek zmírňuje.

Ke kladům práce patří i podrobný výklad procesní úpravy svěřenského nástupnictví v zákoně č. 292/2013 Sb. o zvláštních řízeních soudních včetně zápisu svěřenského nástupnictví do veřejného seznamu.

Práci uzavírá přehled, byť stručný, právní úpravy svěřenského nástupnictví v Rakouské republice a v Spolkové republice Německo, které autorka považuje za významné inspirační zdroje naší úpravy (našla by autorka vysvětlení, proč německá právní úprava omezuje trvání svěřenského nástupnictví 30 lety) ?

Práci s literaturou považuji za velmi dobrou, autorka pracuje s relevantními prameny, na několika místech se vhodně dovolává i prvorepublikových soudních rozhodnutí.

Uzavírám, že předložená diplomová práce naplňuje požadované standardy vyžadované pro práce tohoto druhu.

Předběžná klasifikace: velmi dobře

V Praze dne 1.5.2018

Prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.